

na 800.000 Kč. Již první soud založil své rozhodnutí výslovně na zjištění, že jmění žalovaného jest odhadnouti na 800.000 Kč, a nemá pro vyměření prozatímního výživného podstatného významu, že nepraví »asi« 800.000 Kč, nýbrž »nejméně« 800.000 Kč. Neopodstatněnou jest i námitka, že pro vyměření výživného není rozhodným výnos majetku, nýbrž jako cena. Nejde o nutnou výživu, jejíž potřeba by arcí ospravedlňovala i dosazování kapitálu, a stěžovatelka netvrdí, že majetek žalovaného jest uložen způsobem přičícím se zásadám řádného hospodaření. Při vyměření slušné a hospodářské mohoucnosti manžela přiměřené výživy podle § 91 obč. zák. musí býti proto za základ vzat důchod, který žalovaný s k u t e č n ě pobírá ze své výdělečné činnosti a ze svého majetku za nynějšího jeho uložení, a nelze uvažovati o tvrzení stěžovatelky, že by žalovaný mohl svůj kapitál uložit do 7½ % úročitelných hypotekárních zápůjček, které mu vynášely ročně 70.000 Kč. Přes to jest dovolací rekurs oprávněn. I pro vyměření prozatímní výživy platí pravidlo § 91 obč. zák., že manžel jest povinen manželce poskytovat výživu slušnou a jmění jeho přiměřenou. Jí jest výživné umožňující manželce životní míru, kterou se řídili oba manželé za manželského společenství a ve které bude moci manžel pokračovati i po zrušení manželského společenství při vyplácení výživného manželce. Jelikož žalovaný má podle vlastního výpočtu v žalobní odpovědi ročních příjmů 41.872 Kč a nemá mimo manželku, koho by musil ještě živiti, jest slušno a jeho mohoucnosti přiměřeno, když bude manželce platiti požadovaných a prvním soudem присouzených 1.400 Kč měsíčně, tedy 16.800 Kč ročně, neboť zbude pro jeho vlastní potřebu více než 25.000 Kč ročně, mimo to však bude míti pro sebe ještě výnos z pozemků, po případě z polního hospodářství, jenž v příjmu 41.872 Kč není zahrnut, a bezplatný byt ve vlastním domě, kdežto žalobkyně si jej musí opatřit z присouzeného výživného.

Čís. 8728.

Jazyková otázka .

Jazykové nařízení nevybočilo předpisem čl. 4 (3) jaz. zák. z mezí jazykového zákona.

Cizozemská společnost nepožívá práv § 2 jaz. zák. Lhostejno, že její někteří společníci jsou tuzemskými státními příslušníky.

(Rozh. ze dne 21. února 1929, Rv I 810/28-2.)

Usnesením ze dne 29. prosince 1928, Rv I 810/28-1 odmítl Nejvyšší soud odvolání žalující společnosti v S. v Sasku, podané v jazyku německém. Důvod y: Dovolání žalující společnosti bylo odmítnuto podle čl. 4 (3) vládního nařízení ze dne 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n., poněvadž žalobkyně jako společnost cizozemská nepožívá práv § 2 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. (čl. 14 a 16 (3) vládn. nař. ze dne 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n.) a její dovolání podané právním zástupcem bylo sepsáno v jiném jazyce než státním.

Žalující firma podala do tohoto rozhodnutí u p r e s i d i a n e j v y š š í h o s o u d u jazykovou stížnost podle čl. 96 jaz. nař., v níž uplatňovala 1. že jazykové nařízení, uznávajíc ve čl. 4 jazykovou závadu za vadu formální, ale rozeznávajíc mezi podáním strany právním zástupcem zastoupené a nezastoupené, jest nezávazným, protože vybočilo z mezí zákonných předpisů civilního řádu soudního, podle kterých má býti formálně vadné podání vždy vráceno k opravě, ať strana jest anebo není právně zastoupena; 2. že jazykový zákon nerozeznává mezi tuzemci a cizozemci; 3. že ze tří společníků žalující firmy jsou dva příslušníky Československé republiky. Stěžovatelka navrhla: a) by usnesení nejvyššího soudu bylo změněno a by bylo nařízeno, by dovolání bylo na soud přijato a o něm po zákonu jednáno, b) po případě by stěžovatelům bylo uloženo, by do přiměřené lhůty podali dovolání v jazyku státním. Presidium nejvyššího soudu odstoupilo nejprve stížnost rozhodovacímu senátu k vyřízení návrhu ad b) stížností.

R o z h o d o v a c í s e n á t se usnesl, že není důvodu, by na svém odmítacím usnesení něco změnil.

D ů v o d y:

Rozhodovací senát nemá důvodu, by na svém odmítacím usnesení něco změnil, zejména by od něho upustil a stěžovatele k podání dovolání v jazyku státním určoval lhůtu. K b o d u č í s. 1. Jazykový zákon ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n., který jest součástí ústavní listiny a stanoví podle § 129 úst. list. zásady jazykového práva v republice Československé, pověřil v § 8 státní moc výkonnou zevrubnějším provedením tohoto zákona, zejména také vydáním předpisů potřebných k tomu, by se zabezpečilo **úspěšné provádění zákona**. Rozeznává-li tedy vládní nařízení ze dne 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n., provádějíc ústavní zákon jazykový, ve čl. 4 mezi stranami právním zástupcem nezastoupenými a zastoupenými a postupuje-li mírněji proti oněm a přísněji proti těmto, patrně předpokládajíc, že strana práva neznalá není si vědoma účinků jazykové závady, že však jest si jich dobře vědom právní zástupce, který jest straně zodpověden, nepřekročilo tím zmocnění § 8 jaz. zák. Pokládala-li státní výkonná moc přísný předpis čl. 4 (3) za potřebný k tomu, by se zabezpečilo úspěšné provádění jazykového zákona, byla k tomu podle § 8 jaz. zák. oprávněna. Soudy mají sice podle § 102 úst. list. právo zkoumatí platnost nařízení, ale nejvyšší soud neshledal, že by jaz. nař. v uvedeném směru vybočilo z mezí jazykového zákona. K b o d u č í s. 2. stačí odkázati na odůvodnění odmítacího usnesení ze dne 29. prosince 1928, Rv I 810/28-1. K b o d u č í s. 3. Žalující stranou jest obchodní společnost, zapsaná v obchodním rejstříku saského úředního soudu v G. pod firmou »Alfred R. & Co in S.«. Jest tedy žalující strana samostatným právním podmětem, rozdílným od společníků, kteří ji tvoří a to podmětem cizozemským, neboť má své sídlo v Sasku (Německu), kdež je také zapsána v obchodní rejstřík. Menšinová práva jazyková přísluší nejen osobám fysickým, nýbrž i osobám právnickým a jim podobným samostatným právním

podmětům (čl. 16 (1) jaz. nař.), ale přísluší těmto jen v té míře, v jaké přísluší osobám fysickým. Jako nepřísluší takové právo cizozemské osobě fysické, tak nepřísluší ani cizozemské osobě právnické a jí na roveň postavenému právnímu podmětu. Jen tuzemským právním podmětům přísluší oprávnění užití v podání jiného jazyka než státního a teprve, je-li tento předpoklad splněn, uvažuje se podle čl. 16 (3) a podle uvedených tam pomůcek, zda jest právnická osoba příslušníkem menšinového jazyka. V tomto případě tedy nezáleží na tom, zda-li ten neb onen společník nebo několik společníků jsou státními občany Československé republiky, protože právním podmětem, který jako strana ve sporu vystupuje, jest obchodní společnost a nikoli ti kteří společníci.

Čís. 8729.

Otec nezletilcův potřebuje ku vzdání se nezletilcova nároku na bolestné svolení soudu.

(Rozh. ze dne 21. února 1929, Rv I 1339/28.)

Nezletilý žalobce byl povalen žalovaným, jedoucím na kole, a poraněn. Žalobě o náhradu škody bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Co do částky 2.500 Kč s přísl. žalobci, nezletilému Robertu H-ovi, nižšími soudy přisouzené jest dovolání žalovaného neodůvodněným, poněvadž jest správným názor soudu odvolacího, že se nároku na bolestné, příslušející nezletilému Robertu H-ovi z důvodu náhrady škody proti žalovanému otec žalobce Rudolf H. nemohl právoplatně vzdáti bez svolení opatrovnického soudu. Nárok tento jest osobním nárokem nezletilého Rudolfa H-a, nárokem majetkoprávním, tvořícím jeho vlastnictví. Patří proto co do tohoto majetkoprávního nároku nezletilého Roberta H-a jeho otci podle § 149 obč. zák. jen správa. Z toho plyne, že otec nezletilého Roberta H-a s podstatou tohoto majetku nemůže libovolně nakládati, nýbrž že k vzdání se ho proti žalovanému bylo ve smyslu § 233 obč. zák. potřebí schválení opatrovnického soudu. Tvrzení dovolatelovo, že otec jest povinen opatřiti schválení opatrovnického soudu jen, pokud jde o závazky jeho nezletilých dětí, není správné, ano otcí náleží jen správa jejich samostatného majetku. Z toho plyne, že co do nakládání s podstatou takového majetku je otec naroveň poručníkovi a že se tedy i na něho vztahuje předpis § 233 obč. zák.

Čís. 8730.

Zákon ze dne 18. srpna 1918, čís. 317 ř. zák. o povinnosti státu nahraditi škodu za bezprávná poškození civilních osob za světové války.

Dvouletá lhůta § 4 zák., jež měla počítati ode dne, jež vláda určí po ukončení války, nepočíná již dnem, jímž nabyl mírový stav účinnosti.